

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Државен просветен инспекторатБрој: 09-16/5
26.07.2024 година
Струга**ООУ „Ашим Агуши“- с.Радолишта, Струга**

Конечен извештај од извршена интегрална евалуација	
Датум на интегрална евалуација:	19 , 20 и 21 февруари 2024 година
Број на извештај:	3 /27 февруари 2024
Раководител на инспекциски тим:	Блерим Села
Вид на училиштето:	основно
Основач на училиштето:	општина Струга
Наставен јазик:	албански
Број на ученици:	412
Полова структура на ученици:	208 машки и 204 женски
Број на наставници:	75
Претседател на училишниот одбор:	Висар Лумани
Директор на училиштето:	Шефи Ценка
Датум на претходна интегрална евалуација:	20-22.03.2019 година
Адреса на училиштето:	с.Радолишта ,Струга
Телефон:	070 572 565
Факс:	/
e-mail:	ou-ashimagushi-radolishta-struga@schools.mk
оценка од интегрална евалуација	2.45 делумно задоволува

Инспекцискиот надзор е извршен согласно членовите 2, 19, 25 и 26 од Законот за просветна инспекција („Службен весник на РСМ“ број 52/2005; 81/2008; 148/2009; 57/2010; 51/2011; 24/2013; 137/2013; 164/2013; 41/2014; 33/2015; 145/2015; 30/2016 и 64/2018 година) и Правилникот за начинот и постапката за вршење на инспекциски надзор на просветната инспекција („Службен весник на РСМ“ број 86/2006 година)

Резиме

Согласно Годишната програма за работа на Државниот просветен инспекторат и Законот за просветна инспекција од 19 до 21 февруари 2024 година, тим од тројца државни просветни инспектори спроведоа интегрална евалуација во работата на ОУ „Ашим Агуши“ с. Радолишта Струга.

Од целокупната евиденција и документација која беше приложена и разгледана за време на надзорот, разговорите водени со различните фокус групи, од посетените наставни часови, анализата на претходно доставените прашалници и се она што можеше да се види на лице место, тимот од државни просветни инспектори констатира дека работата во ООУ „Ашим Агуши“ е **2.45 делумно задоволува**¹.

Во учебната 2023/2024 година се реализираат наставни планови и програми преку изготвување на глобални, тематски, тематско-процесни, неделни и дневни оперативни планирања за час кои во училиштето се имплементираат со однапред утврдена динамика.

Стручната служба има пишана процедура за следење на планирањата и им дава поддршка на наставниците при нивното изготвување.

Училиштето планира, но нецелосно ги реализира воннаставните активности.

Има распоред за дополнителна настава но се реализира само по одделни наставни предмети и во мал обем. Изборот на наставните предмети од листите на изборни предмети од наставниот план најчесто го вршат учениците во согласност со нивните родители но има случаи кога се нудат изборни предмети за надополнување до цел фонд на наставниците.

Училиштето обезбедува обука на наставниците и стручните соработници за примена на современи методи и техники на планирање на наставата организирани од Бирото за развој на образованието.

Наставата во училиштето се реализира во пропишаниот обем според предвидениот фонд на наставни часови.

Поголем дел од наставниците обезбедуваат интеракција со учениците но на мал број часови применуваните методи и техники обезбедуваат интеракција на учениците меѓусебно. Не се користи ИКТ при реализација на наставата.

Во училиштето има формирано иклузивен тим со Решение број 02-369/1 од 24.11.2022 година, но нема ученици со МКФ проценка. Во училишто се имплементира проектот за Меѓуетничка интеграција во образованието. Формиран е Тим за меѓуетничка интеграција со Решение број 02-113/1 од 09.05.2022 година. За реализација на активностите од МИО училиштето има потпишано Меморандум за соработка со ООУ „Гоце Делчев“ -с.Јабланица. Учениците и родителите го доживуваат училиштето како безбедна средина.

На ниво на стручни активи има изградени критериуми за оценување усогласени со националните стандарди за постигања.

Училиштето има формирано спортски клуб „Дрини“ со деловоден број од Централен регистар 30320150001368. Мал број ученици учествувале на натпревари и освоиле награди на регионални и државни натпревари.

Во училиштето се следат постигањата и редовноста на учениците и се спроведуваат советувања за родители и ученици.

Раководниот кадар, наставниот кадар и останатите вработени придонесуваат за одржување позитивна работна атмосфера во училиштето. Раководниот кадар има добра соработка со Училишниот одбор.

¹ Според класификацијата од Индикаторите за квалитет на основните и средните училишта, постојат четири квалитативни нивоа:

1. Не задоволува,
2. Делумно задоволува,
3. Добро и
4. Многу добро.

Дисциплината и редовноста на учениците е добра.

Во училиштето е формиран Ученички парламент но учениците многу малку учествуваат во решавање на проблемите и прашањата од нивен интерес. Избрано е Дете правобранител кое не е запознато со своите надлежности. Вклученоста на учениците во работата на училиштето и носење на одлуки од нивен интерес е многу мала.

Училиштето овозможува и ги поттикнува родителите да се вклучат во образованието на своите деца и во животот на училиштето.

Нема пракса родителите да даваат идеи за подобрување на воспитно образовниот процес во училиштето.

Училиштето остварува соработка со локалната заедница.

Училиштето има Годишна програма заведена под број 01-213/1 од 14.08.2023 година, која е усвоена со одлука од Советот на општината број 08-3425/13 од 22.08.2023 година.

Во училиштето нема појава на форми на насилство.

Во училиштето има три лица кои имаат сертификат за давање на прва помош, но нема сандаче со елементарен материјал за давање на прва помош на учениците.

Во училиштето има ПП апарати кои редовно се сервисираат. Хидрантите се функционални. Училиштето има план за евакуација кој е поставен на видно место но не се извршени симулации.

Училиштето навремено им обезбедува на учениците јасни и точни информации за можностите за натамошно продолжување на образованието.

Поголем дел од наставниот кадар и стручните соработници имаат ажурирани професионални досиеја.

Училиштето има изработено Самоевалуација за периодот 2023-2025 година број 01-204/1 од 30.06.2023 година, и Развојна програма за периодот 2022 -2026 година број 01-429/1 од 30.12.2022 година.

Целите во Развојната програма се конкретни и ги отсликуваат предизвиците идентификувани од Самоевалуацијата и интегралната евалуација на училиштето.

Карактеристики на училиштето

ООУ „Ашим Агуши“ од с. Радолишта е основно деветгодишно училиште каде наставата се изведува во 4 згради, централната зграда е сместена во Расадник и три подрачни згради во с.Франгово, с.Радолишта и с.Зарачани. Наставата се изведува на албански наставен јазик. Училиштето е основано со Решение за формирање број 01-12371/1 од 11.12.1964 година од Собрание на општина Струга, а дејноста е верифицирана со Решение број 09-5668/1 од 17.01.2003 година. Училиштето има Статут број 01-25/1 од 15.01.2020 година.

Во централното училиште се одвива настава од прво до деветто одделение. Зградата располага со 15 училници, 2 кабинети, 1 фискултурна сала, 1 работилница и 1 библиотека.

Фискултурната сала е изградена меѓу двете интегрални евалуации и е опремена со нагледни средства и помагала за одвивање на наставата по физичко и здравствено образование.

Просторните услови ги задоволуваат потребите на учениците.

Во подрачните училишта во с.Франгово и во с.Зарачани наставата се изведува од прво до деветто одделение а во подрачното училиште во с.Радолишта наставата се изведува од прво до петто одделение. Подрачните училишта располагаат со вкупно 30 училници, 3 кабинети и 3 работилници, 1 фискултурна сала која е нова изградена во периодот меѓу двете интегрални евалуации, опремена со нагледни средства.

Училишната библиотека во централното училиште располага со книжен фонд и стручна литература која не соодветствува со потребите на учениците и наставниците.

Нема училишни библиотеки во подрачните училишта, така што учениците мораат да одат во библиотеката во централното училиште за позајмување на книги. Наставните средства и помагала со кои располага училиштето се исто така недоволни за изведување на квалитетна настава и спроведување на наставата по Новата концепција.

Во училиштето вработени се вкупно 75 наставници од кои 7 наставници се несоодветни согласно нормативот за наставен кадар. Во стручната служба вработени се 1 педагог и 1 психолог како и 1 библиотекар. Стручните соработници се соодветни на нормативот.

Оваа учебна година во училиштето учат вкупно 412 ученици распределени во 45 паралелки.

1. Планирање, настава и учење

1.1. Планирања на наставниците

Во учебната 2023/2024 година се реализираат наставни планови и програми преку изготвување на глобални, тематски, тематско-процесни и дневни оперативни планирања за час за задолжителна, изборна, дополнителна и додатна настава, програми за слободни ученички активности и ученички екскурзии, наставните планови и програми изработени од БРО и одобрени од МОН, кои во училиштето се имплементираат со однапред утврдена динамика.

Училиштето обезбедува обука на наставниците и стручните соработници за примена на современи методи и техники на планирање на наставата организирани од БРО .

На почетокот на наставната година се разгледуваат планирањата на наставниците од страна на стручните соработници но истите немаат процедури за давање поддршка за подобрување на планирањата.

Наставниците разменуваат искуства за планирањата во рамките на стручните активности и во соработка со наставници од други училишта во општината.

1.2. Наставен процес

Наставата во училиштето се реализира во пропишаниот обем според предвидениот фонд на наставни часови.

Изборот на наставните предмети од листите на изборни предмети од наставниот план најчесто го вршат учениците во согласност со нивните родители но има случаи кога се нудат изборни предмети за надополнување до цел фонд на наставниците на кои им недостасуваат часови до полн фонд. Изборот на наставни предмети за учениците од четврто до деветто одделение се врши од листа на предмети кои училиштето ги избира од листата во наставниот план почитувајќи ги насоките од БРО.

Поголем дел од наставниците обезбедуваат еднакви можности за вклучување на сите ученици на наставните часови , постои интеракција помеѓу наставниците и учениците но на мал број часови применуваните методи и техники обезбедуваат интеракција на учениците меѓусебно.

Во училиштето има формирано иклузивен тим, но нема ученици со МКФ проценка. До ресурсниот центар Битола е доставено барање за двајца ученици за МКФ поценка уште на почетокот на учебната година, но истите не се повикани од Комисијата. За овие ученици наставниците не изготвуваат посебни образовни планови.

Во училишто се имплементира проектот за МИО. Во овој проект се вклучени наставници, ученици и стручна служба. За реализација на активностите од МИО училиштето има потпишано меморандум за соработка со ООУ „Гоце Делчев“ – с.Јабланица. Во оваа учебна година се реализирани две активности: Сликање на сид – мурал и изработка на заеднички училишен весник.

Учениците и родителите го доживуваат училиштето како безбедна средина. Учениците сметаат дека начинот на кој се учи на голем дел од часовите е интересен и се поттикнуваат самостојно и критички да мислат , поставуваат прашања и да изведуваат заклучоци за она што го учат.

1.3. Искуства на учениците од учењето

Поголем дел од наставниците во процесот на поучување користат различни интерактивни техники и методи со што им се дава можност на учениците со различни образовни потреби да ги постигнат планираните цели, но применуваните техники и методи не обезбедуваат интеракција помеѓу учениците.

1.4. Оценувањето како дел од наставата

На ниво на стручни активи има изградени критериуми за оценување усогласени со националните стандарди за постигања. По мал број предмети учениците се вклучуваат во оценувањето преку самооценување и меѓусебно оценување.

Наставниците при оценувањето на учениците користат формативно и сумативно оценување со употребана различни алатки за оценување: усна проверка, писмени вежби, тематски тестови и наставни листови.

Коефициентот на континуитетот на успехот, во третиот период на образование од трите претходни последователни години, пресметан како однос на средниот успех на училиштето на полугодието и на крајот на годината е 0.94, односно добар.

Наставниците ги користуваат информациите добиени од оценувањето за да го подобрат планирањето и реализацијата на наставата. Тие дискутираат со учениците за нивниот напредок и постигањата и им даваат повратна информација.

1.5. Воннаставни активности и натпревари

Училиштето планира, но нецелосно ги реализира воннаставните активности. Воннаставните активности се ограничени според вид и недоволно ги изразуваат потребите и интересите на учениците.

Мал број од учениците се запознаени со воннаставните активности кои се нудат во училиштето. Препораките на наставниците се одлучувачки во изборот на воннаставните активности.

Во училиштето работат секции: на биолози, еколози, литературна секција, информатички клуб, ликовна секција.

Училиштето има формирано спортски клуб „Дрини“ кој учествувал на регионални натпревари по одбојка и фудбал. Мал број ученици учествувале на натпревари и освоиле награди.

На регионален натпревар учениците учествувале по предметите биологија и информатика.

На државен натпревар по информатика МИКРОБИТ учениците освоиле второ место.

Училиштето има Програма за екскурзии и истата е изготвена согласно Правилникот за екскурзии и одобрена од БРО.

2. Постигнувања на учениците

2.1. Постигнувања на учениците

Училиштето располага со податоци за постигањата на учениците. Постигањата на учениците се следат по пол, наставни предмети и класификациони периоди.

Во учебната 2022/23 во училиштето е извршено екстерно тестирање (ТИМС) по предметите математика и природни науки, но училиштето нема добиено резултати од тестирањето.

Училиштето ги препознава учениците со посебни образовни потреби, ученици кои имаат потешкотии во учењето и надарените ученици.

За напредокот на нивните деца родителите добиваат информации на родителски средби и пишани извештаи најмалку два пати во едно полугодие. Многу мал дел од родителите ја користат можноста за постојан увид во успехот и редовноста на своите деца преку можноста што ја дава е-дневникот.

2.2. Мерки за подобрување на постигањата

Во училиштето се следи редовноста на учениците. Во учебната 2020/21 по ученик се направени 0,1 изостанок. Во учебната 2021/22 се направени 2,9 изостаноци по ученик. Во учебната 2022/23 се направени 1,6 изостаноци по учебник. Сите изостаноци се од оправдани причини.

Во последните три години во училиштето се повикани 37 родители на индивидуално и групно советување. Поголем број на советувањата се направени заради намалување на успехот на учениците. Советувањата на родителите придонесуваат за подобрување на успехот.

Училиштето изработува распоред за дополнителна настава но се реализира само по одделни наставни предмети и во мал обем. Ниското ниво на реализација на дополнителната настава не придонесува за подобрување на постигањата на учениците.

3. Училишна клима и односи во училиштето

3.1 Училишна клима

Училиштето важи за училиште кое ги остварува целите и задачите на основното образование, а учениците и вработените во училиштето и се грижат и работат за подигнување на неговиот углед.

Изготвени се Кодекси за однесување на учениците, наставниците и стручните соработници, како и Кодекс за однесување на родителите во кој се поставени принципите и правилата на однесување на сите структури. Во изработката на кодексите не учествувале преставници од сите засегнати за животот во училиштето. Училиштето има пишани процедури за постапување во случај на прекршувањена принципите и правилата за однесување, но нема примери од спроведување во пракса.

Раководниот кадар, наставниот кадар и останатите вработени придонесуваат за одржување позитивна работна атмосфера во училиштето.

Дисциплината на учениците е добра.

Училиштето има Куќен ред, кој го почитуваат вработените и учениците. Училиштето соодветно го применува Правилникот за изрекување на педагошки мерки. Тимовите за поддршка работат за надминување на проблемот поради кој е изречена педагошката мерка. Оваа учебна година нема изречено педагошки мерки.

Во училиштето постои работна атмосфера за време на наставата.

Во училиштето е формиран Ученички парламент со своја Програма за работа. Учениците многу малку учествуваат во решавање на проблемите и прашањата од нивен интерес. Формално е избран Ученички правобранител кој не е запознат со неговите надлежности. Нема покренати и реализирани иницијативи од страна на Ученичкиот парламент. Учениците како преставници од Ученичкиот парламент редовно се поканувани на состаноци на Училишниот одбор.

3.2.Еднаквост и правичност

Училиштето промовира еднаков и правичен однос кон сите ученици. Вработените во училиштето подеднакво се однесуваат кон сите ученици, независно од полот, етничката припадност, социјалното потекло и способностите. Вработените во училиштето се запознаени и ги почитуваат правата на децата. Училиштето ги поттикнува учениците да ги практикуваат своите права и заштитува во случај на нивно нарушување. Доколку учениците забележат каква било форма на злоупотреба на тугите или на личните права, можат во секое време да се обратат кај било кој наставник, раководниот орган или до соодветната служба во училиштето.

3.3Партнерски однос со заедницата

Училиштето овозможува и ги поттикнува родителите да се вклучат во образовнието на своите деца и во животот на училиштето.

Континуирано и навремено ги информира родителите за сите случувања во училиштето, преку учество на претставници во органите на училиштето. Нема пракса родителите да даваат идеи за подобрување на воспитно образовниот процес во училиштето. Се почитуваат мислењата и ставовите на родителите при носење на одредени одлуки кои се донесуваат во училиштето.

Родителите се чувствуваат добредојдени во училиштето. Постои добра комуникација меѓу наставниците и родителите.

Училиштето остварува соработка со локалната заедница преку вклучување во одбележувањето на значајни датуми и организирањето на разни манифестации; посета на одредени локални институции со цел реализирање на одредни наставни содржини, реализирање на одредни инфраструктурни проекти и други активности.

3.4Севкупна грижа за учениците

Училиштето во својата Годишна програма има дефинирано запознавање на учениците со сите видови на насилство и има планирано соработка со ученици, наставници, родители и надлежни институции за решавање на насилство доколку се појават случаи, но нема протокол или процедури во кој се дефинирани сите облици на насилство и начин на постапување. Вработените ја знаат својата улога и одговорност во процесот на заштита на детето. Во училиштето нема појава на форми на насилство. Психологот во своето работење извршил разговор со учениците и ги запознал со поимот булинг, а има извршено и анкетаирање на учениците. После анкетаирањето психологот извршил и поединечни разговори со ученици.

Во училиштето на видни места има истакнато знаци за забрана од пушење. Во училиштето се реализирани предавања од страна на одделенските раководители, стручната служба и во соработка со МВР за штетните влијанија на пушењето, алкохолот и наркотичните средства.

Училиштето нема увид во храната која ја внесуваат учениците во училиштето. Се води кампања за здрава исхрана во рамките на одделенските часови и часовите од животни вештини.

Училиштето еднаш годишно врши дезинфекција, дезинсекција и дератизација.

Хигиената во ходниците и училниците е добра, но не и во тоалетите кои ги користат учениците. Дворот во централното училиште е чист и хортикултурно уреден но недоволно хортикултурно се уредени дворовите во подрачните училишта.

Училиштето воспитно делува учениците да ја одржуваат личната хигиена. Во склоп на Годишната програма училиштето има Програма за превенција од заразни болести. Сите вработени и ученици редовно вршат систематски прегледи. Во училиштето има две лица кои имаат сертификат за давање на прва помош, но нема сандаче со елементарен материјал за давање на прва помош на учениците.

Во училиштето има ПП апарати кои редовно се сервисираат. Хидрантите се функционални. Нема документ за извршено мерење за исправноста на громобранската инсталација. Училиштето има План за евакуација кој е поставен на видно место но не се извршени симулации за брзо напуштање на зградата во случај на елементарни непогоди и друга опасност.

Училиштето соработува со родителите, локалната заедница и со други релевантни институции за помош и поддршка на учениците од социјално загрозените семејства.

Во училиштето нема ученици кои заради здравствени причини подолго време отсутувале од наставата. Психологот во училиштето има планирано активности и има механизми за препознавање на емоционалните потешкотии на учениците. Доколку се појават такви случаи психологот реализира конкретни активности.

Училиштето навремено им обезбедува на учениците јасни и точни информации за можностите за натамошно продолжување на образованието. За таа цел се спроведува тестирање за професионална ориентација на учениците од страна на педагогот, а во училиштето се вршат посети и се делат промотивни материјали од страна на средните училишта во општината. Исто така училиштето им обезбедува на учениците и посети на отворени денови и саеми во средните училишта во општината. Училиштето е отворено за соработка и помош на родителите и учениците при избор на средно училиште во кое учениците би го продолжиле образованието.

4.Управување, раководење и креирање политики

4.1.Управување и раководење со училиштето

Училишниот одбор е конституиран согласно законската регулатива. Работата на Училишниот одбор е во согласност со Деловникот за работа и е транспарентна. Училишниот одбор соработува со раководниот орган на училиштето и другите училишни структури. Работат и носат одлуки кои се во нивна надлежност а записниците и донесените одлуки уредно се евидентираат и архивираат. Од страна на Училишниот одбор се следи наменското трошење на средствата од буџетот.

Раководниот орган има важечки сертификат и следи напредни обуки за директор за негово натамошно стручно усовршување. Работи тимски при процесот на градење на политики, планирање и обезбедување на квалитет и се грижи за спроведување на акциските планови за реализација на Развојната програма. Соработува со локалната средина и настојува да обезбеди услови за вклучување на училиштето на регионални и државни натпревари. Има план за максимално користење на расположливите капацитети за изведување на наставата. Планира и обезбедува потрошен материјал.

Училишната библиотека располага со повеќе од две книги по ученик вклучувајќи ги и лектирните изданија, обезбедени се клупи во склоп на библиотеката за читање. Библиотечната евиденција се води со картици. Библиотеката е отворена за користење од ученици и наставници според изготвен распоред.

Училиштето главно има вработено соодветен наставен кадар по најголемиот број на предмети но исто така има вработено и 7 лица со несоодветно образование согласно нормативот. Училиштето настојува да вработи соодветен кадар на отсутни наставници , но во последно време се соочува со тешкотии заради недостиг на соодветен наставен кадар во Агенцијата за вработување и посредување.

Наставниците учествувале на обуките кои се вршат од страна на Бирото за развој на образованието а понекогаш се врши и дисеминација од одржаните семинари и обуки главно на базичните обуки. Програмата за професионален развој на наставниците и стручните соработници се изготвува врз основа на нивните лични развојни планови.

Поголем дел од наставниот кадар и стручните соработници имаат ажурирани професионални досиеја. Училиштето ги вклучува наставниците и стручните соработници согласно на образовните реформи и современите образовни текови.

Училиштето има пишана процедура според која се одвива приправничкиот стаж. Стручните соработници по претходни изготвен план и подготвен протокол ја следат целокупната работа на наставниците и се посетуваат на часови, за што располагаат со документација. Директорот не приложи документација од следење на часовите на наставниците.

4.2.Цели и креирање на училишната политика

Училиштето има процедури за донесување на училишни политики во кои се вклучени сите засегнати структури во училиштето. Се прават напори за подобрување и унапредување на квалитетот за работење во училиштето.

Целите во Развојната програма се конкретни и ги отсликуваат предизвиците идентификувани од Самоевалуацијата и интегралната евалуација на училиштето.

Во поставување на целите се вклучени вработените, родителите директорот и стручната служба во училиштето. Училиштето има Акциски планови за реализирање на поставените цели кои се дефинирани во Годишната програма за работа. Училиштето ја следи динамиката на реализација и врши евалуација и следење на целите.

Директорот ги информира органите и телата во училиштето за училишниот буџет и за трошењето. Буџетот се користи наменски, а финансискиот план е одобрен од Училишниот одбор и Советот на општината.

5.Наоди и препораки

5.1.Силни страни

- Стручната служба има пишана процедура за следење на планирањата и им дава поддршка на наставниците при нивното изготвување.
- Раководниот кадар има добра соработка со Училишниот одбор и со локалната заедница.
- Дисциплината и редовноста на учениците е добра.

5.2.Слаби страни

- Не се користи ИКТ при реализација на наставата.
- Погolem дел од наставниците обезбедуваат интеракција со учениците но на мал број часови применуваните методи и техники обезбедуваат интеракција на учениците меѓусебно.
- Учениците многу малку учествуваат во решавање на проблемите и прашањата од нивен интерес.
- Во училиштето нема сандаче со елементарен материјал за давање на прва помош на учениците.
- Библиотечниот фонд не ги задоволува потребите на учениците.
- Нема услови за изведување на наставата по физичко и здравствено образование во подрачните училишта.
- Дополнителна настава се реализира само по одделни наставни предмети и во мал обем

5.3.Препораки

- Да се користи ИКТ при реализација на наставата.
- Наставниците да обезбедуваат на часовите интеракција на учениците меѓусебно.
- Учениците да се вклучат во решавање на проблемите и прашањата од нивен интерес.
- Училиштето да обезбеди сандаче со елементарен материјал за давање на прва помош на учениците.
- Да се обнови библиотечниот фонд во училиштето.
- Да се обезбедат услови за изведување на наставата по физичко и здравствено образование во подрачните училишта.
- Да се реализира дополнителна настава по сите наставни предмети

Блерим Села, раководител на инспекцискиот тим	
Виолетка Џутеска, инспектор	
Жана Димоска, инспектор	